Warszawa, 30 marca 2022 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Komisja Finansów Publicznych
***
Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
***
Podkomisja nadzwyczajna
do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy
o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania
lichwie (druk nr 1911)
FPB01N.2.2022

S P R A W O Z D A N I E P O D K O M I S J I

Podkomisja po rozpatrzeniu rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (druk nr 1911) na posiedzeniu w dniu 30 marca 2022 r. wnosi o przyjęcie powyższego projektu w formie załączonego projektu ustawy.

Przewodniczący Podkomisji

(-) Gabriela Masłowska

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie[1), 2)]

Art. 1. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 720 dodaje się art. 720^1 –720^5 w brzmieniu:

„Art. 720^1. § 1. Przepis art. 720 § 1 nie wyłącza prawa dającego pożyczkę pieniężną do żądania od biorącego pożyczkę odsetek oraz pozaodsetkowych kosztów, z zachowaniem przepisów poniższych.

§ 2. Przez pozaodsetkowe koszty związane z zawarciem umowy pożyczki pieniężnej należy rozumieć wynikające z tej lub innej umowy lub z innej czynności prawnej:

1) marże, prowizje lub opłaty związane z przygotowaniem umowy pożyczki, udzieleniem pożyczki lub jej obsługą, albo koszty o podobnym charakterze,
2) opłaty związane z odroczeniem terminu spłaty pożyczki, jej nieterminową spłatą albo koszty o podobnym charakterze,
3) koszty usług dodatkowych, w szczególności koszty ubezpieczeń, koszty związane z ustanowieniem zabezpieczenia pożyczki, koszty pozyskiwania informacji dotyczących biorącego pożyczkę, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do zawarcia umowy

---

1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, ustawę z dnia 23 października 2014 r. o odwróconym kredycie hipotecznym oraz ustawę z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami.

2) Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu 27 grudnia 2021 r., pod numerem 2021/900/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

– z wyłączeniem opłat notarialnych oraz danin o charakterze publicznoprawnym, które strony są zobowiązane ponieść w związku z zawarciem umowy.

§ 3. Jeżeli dającego pożyczkę reprezentuje przy zawarciu umowy agent lub inna osoba, za której pośrednictwem dający pożyczkę zawiera umowę lub przy której pomocy wykonuje swoje zobowiązanie, do pozaodsetkowych kosztów związanych z zawarciem umowy pożyczki wlicza się również wynagrodzenie agenta lub tej osoby, o ile ponosi je biorący pożyczkę.

Art. 720^2. § 1. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, w umowie pożyczki pieniężnej zawieranej z osobą fizyczną i niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby łączna wysokość pozaodsetkowych kosztów nie może przekraczać maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów określonej wzorem:

$$MPK = K \times n/R \times 20\%$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPK – maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów,

K – całkowitą kwotę pożyczki, rozumianą jako suma wszystkich środków pieniężnych nieobejmujących współfinansowanych kosztów pożyczki, które dający pożyczkę wydaje biorącemu pożyczkę na podstawie umowy,

n – okres spłaty wyrażony w dniach, licząc od dnia wydania przedmiotu pożyczki,

R – liczbę dni w roku.

§ 2. Pozaodsetkowe koszty, o których mowa w § 1, w całym okresie spłaty pożyczki nie mogą być wyższe od 25% całkowitej kwoty pożyczki.

§ 3. Jeżeli pozaodsetkowe koszty przekraczają maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów określoną w § 1 lub 2, należą się pozaodsetkowe koszty w maksymalnej wysokości.

§ 4. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów, także w razie dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy.

Art. 720^3. § 1. Jeżeli w związku z zawarciem umowy, o której mowa w art. 720^2 § 1, biorący pożyczkę zobowiązuje się udzielić zabezpieczenia zwrotu

pożyczki, zobowiązanie to należy określić w umowie. W takim przypadku w umowie wskazuje się sposób zabezpieczenia oraz, stosownie do okoliczności, rzecz lub prawo majątkowe będące przedmiotem zabezpieczenia i jego wartość albo określoną w inny sposób sumę zabezpieczenia.

§ 2. Czynność prawna zobowiązująca do udzielenia zabezpieczenia z naruszeniem § 1 jest nieważna.

§ 3. Suma zabezpieczenia roszczeń z tytułu umowy, o której mowa w art. 720^2 § 1, nie może być wyższa od sumy wartości przedmiotu pożyczki powiększonej o odsetki maksymalne obliczone bezpośrednio od tej kwoty za okres, na który została udzielona pożyczka, odsetek maksymalnych za opóźnienie obliczonych od kwoty pożyczki za okres do 6 miesięcy oraz maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

§ 4. Przepisów § 1–3 nie stosuje się do zabezpieczenia przyjmującego postać hipoteki lub zastawu rejestrowego.

Art. 720^4. Przed zawarciem umowy, o której mowa w art. 720^2 § 1, dający pożyczkę informuje biorącego pożyczkę w sposób jednoznaczny i zrozumiały o łącznej wysokości pozaodsetkowych kosztów, wysokości odsetek oraz kwocie należnej z tytułu odsetek, którą jest on zobowiązany zapłacić w związku z zawarciem umowy.

Art. 720^5. § 1. W przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki, o której mowa w art. 720^2 § 1, nie można żądać odsetek za okres pozostały do zakończenia okresu, na który zgodnie z umową została udzielona pożyczka.

§ 2. W przypadku spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie poniesione pozaodsetkowe koszty ulegają obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby biorący pożyczkę poniósł je przed tą spłatą.”;

2) po art. 724 dodaje się art. 724^1 w brzmieniu:

„Art. 724^1. § 1. Do nieuregulowanych innymi przepisami umów, na mocy których osobie fizycznej zostaje przekazana suma pieniężna z obowiązkiem jej zwrotu, niezwiązanych bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego tytułu.

§ 2. Przepisy niniejszego tytułu stosuje się odpowiednio także do nieuregulowanych innymi przepisami umów przeniesienia na osobę fizyczną za wynagrodzeniem wierzytelności lub innych praw majątkowych, których wartość oznaczono sumą pieniężną z obowiązkiem ich zwrotu, jeżeli umowy te nie są związane z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby. W takim przypadku przez całkowitą wartość pożyczki należy rozumieć wartość tych wierzytelności lub praw według stanu na dzień rozporządzenia nimi.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.[3)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 777:

a) w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W takim przypadku w akcie notarialnym wskazuje się stosunek prawny, w związku z którym dłużnik poddaje się egzekucji, datę powstania zobowiązania dłużnika, jego treść, a w przypadku zobowiązań z umów wzajemnych – dodatkowo świadczenie wierzyciela z terminem jego wykonania.”,

b) po § 2 dodaje się § 2^1 w brzmieniu:

„§ 2^1. Jeśli oświadczenie o poddaniu się egzekucji jest składane w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z zawarcia przez osobę fizyczną umowy pożyczki niepozostającej w bezpośrednim związku z działalnością gospodarczą lub zawodową prowadzoną przez tę osobę albo z zawarcia przez tę osobę innej umowy, do której przepisy o pożyczce stosuje się odpowiednio, wysokość sumy pieniężnej, do której dłużnik poddaje się egzekucji, nie może przekraczać sumy wartości przedmiotu pożyczki powiększonej o odsetki maksymalne obliczone bezpośrednio od tej kwoty za okres, na który została udzielona pożyczka, odsetek maksymalnych za opóźnienie obliczonych od kwoty pożyczki za okres do 6 miesięcy oraz maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów przewidzianych w ustawie.”;

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289 i 2328.

2) w art. 781 po § 1^3 dodaje się § 1^4 w brzmieniu:

„§ 1^4. Do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 4–6 lub § 2, w związku z udzieleniem pożyczki pieniężnej zawieranej z osobą fizyczną i niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby należy dołączyć dokument potwierdzający wydanie przedmiotu pożyczki biorącemu pożyczkę lub wskazanej przez niego osobie.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345) w art. 115 dodaje się § 25 w brzmieniu:

„§ 25. Przez koszty inne niż odsetki należy rozumieć:

1) marże, prowizje lub opłaty związane z przygotowaniem umowy, z której wynika udzielenie świadczenia pieniężnego, lub umowy związanej z udzieleniem tego świadczenia lub obsługą tych umów albo inne tego rodzaju koszty,
2) opłaty związane z odroczeniem terminu zwrotu udzielonego świadczenia pieniężnego, jego nieterminową spłatą albo inne tego rodzaju koszty,
3) koszty usług dodatkowych, w szczególności koszty ubezpieczeń, koszty związane z ustanowieniem zabezpieczenia zwrotu świadczenia pieniężnego, koszty pozyskiwania informacji związanych z udzielaniem świadczenia pieniężnego, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do zawarcia umów, o których mowa w pkt 1,
4) wynagrodzenie osoby, która reprezentowała osobę udzielającą świadczenia pieniężnego przy zawarciu umów, o których mowa w pkt 1, lub za której pośrednictwem udzielający świadczenia zawarł te umowy lub udzielił tego świadczenia, bezpośrednio ponoszone przez osobę, na rzecz której udzielono świadczenia

– z wyłączeniem opłat notarialnych oraz danin o charakterze publicznoprawnym, które strony umów, o których mowa w pkt 1, są zobowiązane ponieść w związku z zawarciem tych umów.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1896, z późn. zm.[4)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 48k ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do oddziałów instytucji kredytowych przepisy art. 1–7, art. 9–11, art. 40a ust. 1, art. 49–70, art. 73–78c, art. 80–95, art. 101–112, art. 112c, art. 112d, art. 124, art. 124a, art. 133 ust. 3, art. 137, art. 138, art. 139 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 141 i art. 171 ust. 4–7 stosuje się odpowiednio.”;

2) po art. 78a dodaje się art. 78b i art. 78c w brzmieniu:

„Art. 78b. 1. Maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów umowy kredytu lub pożyczki pieniężnej zawieranej z konsumentem nie może przekraczać maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, o której mowa w art. 36a ust. 1–2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, nawet jeżeli do zawieranej umowy nie stosuje się przepisów tej ustawy.

2. Jeżeli pozaodsetkowe koszty umowy kredytu lub pożyczki pieniężnej zawartej z konsumentem przekraczają maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, o której mowa w art. 36a ust. 1–2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 78c. Przepisu art. 720^3 § 3 Kodeksu cywilnego nie stosuje się do umowy kredytu i pożyczki pieniężnej udzielanej przez bank.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2059 oraz z 2021 r. poz. 680, 815, 1598 i 2140) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) nadzór nad instytucjami pożyczkowymi sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1083, z 2020 r. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 1655).”;

[4)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2320 i 2419 oraz z 2021 r. poz. 432, 680, 815, 1177, 1598, 1626,1666, 2052, 2140 i 2262.

2) w art. 6b w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „lub art. 150 i art. 151 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych” zastępuje się wyrazami „ , art. 150 i art. 151 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych lub art. 59h i art. 59i ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim”.

Art. 6. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1844 i 2140) w art. 36 ust. 1a i 2 otrzymują brzmienie:

„1a. Do umów pożyczek zawieranych przez kasy stosuje się odpowiednio przepisy art. 75c ust. 1–5, art. 78b i art. 78c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

2. Do umów kredytowych zawieranych przez kasy stosuje się odpowiednio przepisy art. 69, art. 70, art. 74–78, art. 78b i art. 78c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1083, z 2020 r. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 1655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) w pkt 2a w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) krajowa instytucja płatnicza, mała instytucja płatnicza, krajowa instytucja pieniądza elektronicznego, unijna instytucja płatnicza lub unijna instytucja pieniądza elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1907, z późn. zm.) w zakresie, w jakim udziela kredytu płatniczego, o którym mowa w art. 74 ust. 3 tej ustawy;”,

b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) podmiot powiązany – podmiot powiązany w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 1126/2008 z dnia 3 listopada 2008 r. przyjmującego określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002

Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 320 z 29.11.2008, str. 1, z późn. zm.[5)]);";

2) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Kredytodawca będący instytucją pożyczkową uzależnia udzielenie kredytu konsumenckiego od pozytywnej oceny zdolności kredytowej.

2. Oceny zdolności kredytowej dokonuje się na podstawie analizy danych gromadzonych, przetwarzanych i udostępnianych przez:

1) instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, lub

2) biura informacji gospodarczej, o których mowa w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, lub

3) dostawców świadczących usługi dostępu do informacji o rachunku, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 794 i 1598).

3. Jeżeli analiza danych, o których mowa w ust. 2, nie pozwala na dokonanie oceny zdolności kredytowej, a kredytodawca będący instytucją pożyczkową nie dysponuje innymi wiarygodnymi danymi pozwalającymi na dokonanie tej oceny, w celu jej dokonania odbiera się od konsumenta oświadczenie o jego dochodach i stałych wydatkach gospodarstwa domowego, wraz z dokumentami potwierdzającymi wysokość dochodów konsumenta.

---

5) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 338 z 17.12.2008, str. 10, 17, 21 i 25, Dz. Urz. UE L 339 z 18.12.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 17 z 22.01.2009, str. 23, Dz. Urz. UE L 21 z 24.01.2009, str. 10 i 16, Dz. Urz. UE L 80 z 26.03.2009, str. 5, Dz. Urz. UE L 139 z 05.06.2009, str. 6, Dz. Urz. UE L 149 z 12.06.2009, str. 6 i 22, Dz. Urz. UE L 191 z 23.07.2009, str. 5, Dz. Urz. UE L 239 z 10.09.2009, str. 48, Dz. Urz. UE L 244 z 16.09.2009, str. 6, Dz. Urz. UE L 311 z 26.11.2009, str. 6, Dz. Urz. UE L 312 z 27.11.2009, str. 8, Dz. Urz. UE L 314 z 01.12.2009, str. 15, 21 i 43, Dz. Urz. UE L 347 z 24.12.2009, str. 23, Dz. Urz. UE L 77 z 24.03.2010, str. 33 i 42, Dz. Urz. UE L 157 z 24.06.2010, str. 3, Dz. Urz. UE L 166 z 01.07.2010, str. 6, Dz. Urz. UE L 186 z 20.07.2010, str. 1 i 10, Dz. Urz. UE L 193 z 24.07.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 46 z 19.02.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 305 z 23.11.2011, str. 16, Dz. Urz. UE L 146 z 06.06.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 360 z 29.12.2012, str. 1, 78 i 145, Dz. Urz. UE L 61 z 05.03.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 90 z 28.03.2013, str. 78, Dz. Urz. UE L 95 z 05.04.2013, str. 9, Dz. Urz. UE L 312 z 21.11.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2013, str. 38 i 42, Dz. Urz. UE L 175 z 14.06.2014, str. 9, Dz. Urz. UE L 365 z 19.12.2014, str. 120, Dz. Urz. UE L 5 z 09.01.2015, str. 1 i 11, Dz. Urz. UE L 306 z 24.11.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 307 z 25.11.2015, str. 11, Dz. Urz. UE L 317 z 03.12.2015, str. 19, Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2015, str. 20, Dz. Urz. UE L 333 z 19.12.2015, str. 97, Dz. Urz. UE L 336 z 23.12.2015, str. 49, Dz. Urz. UE L 257 z 23.09.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 295 z 29.10.2016, str. 19, Dz. Urz. UE L 323 z 29.11.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 291 z 09.11.2017, str. 1, 63, 72, 84 i 89, Dz. Urz. UE L 34 z 08.02.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 55 z 27.02.2018, str. 21, Dz. Urz. UE L 72 z 15.03.2018, str. 13, Dz. Urz. UE L 82 z 26.03.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 87 z 03.04.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 265 z 24.10.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 39 z 11.02.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 72 z 14.03.2019, str. 6, Dz. Urz. UE L 73 z 15.03.2019, str. 93, Dz. Urz. UE L 316 z 06.12.2019, str. 10, Dz. Urz. UE L 318 z 10.12.2019, str. 74, Dz. Urz. UE L 12 z 16.01.2020, str. 5, Dz. Urz. UE L 127 z 22.04.2020, str. 13, Dz. Urz. UE L 331 z 12.10.2020, str. 20, Dz. Urz. UE L 425 z 16.12.2020, str. 10, Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2021, str. 7, Dz. Urz. UE L 234 z 2.07.2021, str. 90 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 31.08.2021, str. 17.

Przepis zdania pierwszego stosuje się również w przypadku, jeżeli całkowita kwota kredytu przekracza dwukrotność wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

4. Dane uzyskane przez kredytodawcę będącego instytucją pożyczkową, stanowiące podstawę dokonania oceny zdolności kredytowej konsumenta, a także oświadczenie odebrane od konsumenta na podstawie ust. 3, stanowią załącznik do umowy kredytu konsumenckiego.

5. Jeżeli kredytodawca będący instytucją pożyczkową udzielił konsumentowi kredytu konsumenckiego z naruszeniem przepisów ust. 1 i 2 lub gdy z treści oświadczenia konsumenta i uzyskanych przez kredytodawcę będącego instytucją pożyczkową informacji wynikało, że na dzień zawarcia umowy kredytu konsumenckiego konsument miał zaległości w spłacie innego zobowiązania pieniężnego wynoszące powyżej 6 miesięcy, a kredyt konsumencki nie był przeznaczony na spłatę tej zaległości, to:

1) zbycie wierzytelności z tej umowy w drodze przelewu lub w inny sposób jest nieważne;
2) dochodzenie wierzytelności jest dopuszczalne dopiero po dniu całkowitej spłaty wcześniejszego zobowiązania, jego wygaśnięcia lub po prawomocnym stwierdzeniu przez sąd nieistnienia tego zobowiązania – przy czym zakaz zbywania wierzytelności i jej dochodzenia nie wstrzymuje biegu przedawnienia. Za okres zakazu zbywania wierzytelności i jej dochodzenia nie można doliczać odsetek lub kosztów pozaodsetkowych, a także innych opłat związanych z tą wierzytelnością.

6. Okoliczności, o których mowa w ust. 5 pkt 2, sąd bada na zarzut konsumenta.

7. Przepisów ust. 3 i 5 nie stosuje się, jeżeli łączna wysokość ustalonych w umowie pozaodsetkowych kosztów kredytu i odsetek jest niższa od połowy sumy maksymalnych kosztów pozaodsetkowych, o których mowa w art. 36a ust. 1, oraz odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 § 2^1 Kodeksu cywilnego.

8. Kredytodawca będący instytucją pożyczkową, który udzielił kredytu konsumenckiego, niezwłocznie przekazuje informację o jego udzieleniu

instytucjom, o której mowa w art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe. Informację o zaległościach w spłacie kredytu przekazuje się tym instytucjom lub biuru informacji gospodarczej, o którym mowa w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.”;

3) w art. 30 w ust. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) numer rachunku bankowego do spłaty kredytu, jeżeli umowa przewiduje samodzielną spłatę rat kredytu przez konsumenta;”;

4) w art. 36a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu dla kredytów o okresie spłaty nie krótszym niż 30 dni oblicza się według wzoru:

$$MPKK = (K \times 10\%) + (K \times n/R \times 10\%)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK – maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K – całkowitą kwotę kredytu,

n – okres spłaty wyrażony w dniach,

R – liczbę dni w roku.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu dla kredytów o okresie spłaty krótszym niż 30 dni oblicza się według wzoru:

$$MPKK = K \times 5\%$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK – maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K – całkowitą kwotę kredytu.”,

c) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogą być wyższe od 45% całkowitej kwoty kredytu.

3. Pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu obliczoną w sposób określony w ust. 1–2.”;

5) w art. 36c wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku udzielenia przez kredytodawcę lub podmiot z nim powiązany konsumentowi, który nie dokonał pełnej spłaty kredytu, kolejnych kredytów w okresie 120 dni od dnia wypłaty pierwszego z kredytów:”;

6) w art. 59a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Instytucja pożyczkowa może prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki akcyjnej.

2. Minimalny kapitał zakładowy instytucji pożyczkowej wynosi 1 000 000 zł.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Członkiem zarządu, rady nadzorczej lub prokurentem instytucji pożyczkowej może być wyłącznie osoba, która nie była prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe.”,

c) w ust. 5 w pkt 1 wyrazy „członków zarządu, rady nadzorczej i komisji rewizyjnej” zastępuje się wyrazami „członków zarządu i rady nadzorczej”;

7) w art. 59ac wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności członka zarządu, rady nadzorczej lub prokurenta instytucji pożyczkowej w zakresie przestępstw, o których mowa w art. 59a ust. 4, oraz dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 59a ust. 1 i 2, przez podmiot ubiegający się o wpis do rejestru instytucji pożyczkowych.”;

8) w art. 59ae w pkt 2 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) wzmiankę o wykreśleniu z rejestru.”;

9) w art. 59ag ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja Nadzoru Finansowego dokonuje niezwłocznie wykreślenia wpisu z rejestru instytucji pożyczkowych dotyczącego podmiotu, który przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 59a, lub który został wykreślony z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.”;

10) po art. 59c dodaje się art. 59ca–59cc w brzmieniu:

„Art. 59ca. Środki przeznaczane na udzielanie kredytów konsumenckich przez instytucje pożyczkowe nie mogą pochodzić z działalności polegającej na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym z emisji obligacji lub innych instrumentów dłużnych oraz ze źródeł nieudokumentowanych. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do pozyskiwania środków od podmiotów powiązanych lub z kredytu bankowego.

Art. 59cb. 1. Instytucja pożyczkowa w zakresie udzielanych kredytów konsumenckich za działania lub zaniechania jej pracowników, pośredników kredytowych, za których pośrednictwem udziela kredytów konsumenckich, lub innych przedsiębiorców wykonujących na jej rzecz czynności związane z udzielaniem kredytów konsumenckich, ponosi wobec kredytobiorców odpowiedzialność jak za swoje działania, w tym za działania związane z żądaniem od kredytobiorcy zapłaty odsetek lub pozaodsetkowych kosztów w wysokości wyższej niż dopuszczalna lub zawarciem umowy, która zobowiązuje do tego kredytobiorcę wobec instytucji pożyczkowej.

2. Odpowiedzialności, o której mowa w ust. 1, nie można wyłączyć ani ograniczyć.

Art. 59cc. Ciężar udowodnienia, że instytucja pożyczkowa prawidłowo zrealizowała obowiązki wynikające z ustawy wobec konsumentów, spoczywa na tej instytucji.”;

11) w art. 59d wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot mający siedzibę na terytorium państwa będącego członkiem Unii Europejskiej innego niż Rzeczpospolita Polska, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym może, na zasadach przewidzianych w ustawie,

prowadzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 59a ust. 2–4.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. O zamiarze podjęcia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego podmiot, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia Komisję Nadzoru Finansowego nie później niż na dwa miesiące przed podjęciem tej działalności.

1b. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, podmiot, o którym mowa w ust. 1, wskazuje właściwe organy nadzorcze państwa, o którym mowa w ust. 1, wyznaczone do sprawowania nad tym podmiotem nadzoru w odniesieniu do działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego albo informuje, że przepisy państwa, o którym mowa w ust. 1, nie przewidują wyznaczenia takich organów.”;

12) w art. 59de ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja Nadzoru Finansowego dokonuje niezwłocznie wykreślenia wpisu z rejestru dotyczącego podmiotu, który przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 59da ust. 2, lub który został wykreślony z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.”;

13) po rozdziale 5aa dodaje się rozdział 5ab w brzmieniu:

„Rozdział 5ab

Nadzór nad działalnością instytucji pożyczkowych

Art. 59df. 1. Działalność instytucji pożyczkowych w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego podlega nadzorowi sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Finansowego.

2. Celem nadzoru nad działalnością instytucji pożyczkowych jest kontrola i egzekwowanie zgodności tej działalności z ustawą.

Art. 59dg. 1. Instytucja pożyczkowa przekazuje Komisji Nadzoru Finansowego kwartalne i roczne sprawozdania z działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego, obejmujące informacje o:

1) udzielonych kredytach konsumenckich, w tym ich liczbie, z uwzględnieniem liczby kredytów, o których mowa w art. 36b, wartości, strukturze terminowej i walutowej oraz opóźnieniach w spłatach;
2) zawartych umowach o kredyt konsumencki, w tym ich liczbie, rodzajach oraz statusie;
3) liczbie klientów, którym udzielono kredytu konsumenckiego, z uwzględnieniem liczby klientów, którym udzielono kredytu, o którym mowa w art. 36b;
4) łącznych przychodach uzyskanych z działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego z wyodrębnieniem przychodów uzyskanych w związku z pozaodsetkowymi kosztami kredytu;
5) bilansie, ze wskazaniem źródeł finansowania działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego;
6) osobach, o których mowa w art. 59a ust. 4, w tym o spełnianiu przez te osoby wymagań określonych w tym przepisie.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, są przekazywane Komisji Nadzoru Finansowego wyłącznie w postaci elektronicznej za pośrednictwem udostępnionych przez Komisję Nadzoru Finansowego formularzy sprawozdawczych i kanałów komunikacji.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i terminy przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1, oraz wzory formularzy sprawozdawczych, mając na względzie zapewnienie Komisji Nadzoru Finansowego dostępu do danych niezbędnych do sprawowania skutecznego nadzoru nad działalnością instytucji pożyczkowych.

Art. 59dh. 1. W ramach sprawowanego nadzoru Komisja Nadzoru Finansowego może:

1) zażądać od instytucji pożyczkowej przekazania lub okresowego przekazywania przez tę instytucję informacji, dokumentów lub danych niezbędnych do realizacji celu, o którym mowa w art. 59df ust. 2, innych niż informacje określone w art. 59dg ust. 1;

2) wydawać instytucji pożyczkowej zalecenia dotyczące zapewnienia zgodności działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego z ustawą.

2. Środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać umów zawartych przez instytucje pożyczkowe na podstawie ustawy.

Art. 59di. 1. W razie stwierdzenia, że instytucja pożyczkowa nie wykonuje obowiązku przekazania informacji, o którym mowa w art. 59dg ust. 1 lub art. 59dh ust. 1 pkt 1, albo wykonuje ten obowiązek nieprawidłowo, nie wykonała w wyznaczonym terminie zaleceń, o których mowa w art. 59dh ust. 1 pkt 2, a także w razie stwierdzenia, że działalność instytucji pożyczkowej, w tym również prowadzona z udziałem pośrednika kredytowego, jest wykonywana z naruszeniem ustawy lub wbrew warunkom określonym w ustawie, Komisja Nadzoru Finansowego może:

1) nałożyć na członka zarządu instytucji pożyczkowej bezpośrednio odpowiedzialnego za stwierdzone nieprawidłowości administracyjną karę pieniężną w wysokości do 150 000 zł;
2) nałożyć na instytucję pożyczkową administracyjną karę pieniężną w wysokości do 15 000 000 zł;
3) wystąpić do właściwego organu instytucji pożyczkowej z wnioskiem o odwołanie członka zarządu, o którym mowa w pkt 1;
4) zawiesić w czynnościach członka zarządu, o którym mowa w pkt 1, do czasu podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie wniosku, o którym mowa w pkt 3; zawieszenie w czynnościach polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji w zakresie praw i obowiązków majątkowych tego podmiotu;
5) wykreślić instytucję pożyczkową z rejestru instytucji pożyczkowych, a jeżeli jest wpisana jednocześnie do rejestru pośredników kredytu konsumenckiego – także z tego rejestru.

2. Zastosowanie sankcji, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

3. Decyzje administracyjne w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 3–5, są natychmiast wykonalne.

4. Administracyjna kara pieniężna, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może zostać nałożona również po zakończeniu pełnienia funkcji członka zarządu, jeżeli naruszenie miało miejsce w trakcie pełnienia tej funkcji.

5. Administracyjna kara pieniężna, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może być nałożona również w przypadku, gdy podmiot jest wykreślony z rejestru instytucji pożyczkowych.

6. Do administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, stosuje się przepisy działu IVa ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052).

7. Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje do publicznej wiadomości informację o zastosowaniu sankcji, o których mowa w ust. 1, chyba że ujawnienie takiej informacji mogłoby w sposób niewspółmierny zaszkodzić interesowi prawnemu zainteresowanych stron. Imię i nazwisko osoby, na którą została nałożona sankcja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 4, podaje się do publicznej wiadomości, gdy decyzja w tym przedmiocie jest ostateczna.

8. Informacje, o których mowa w ust. 7, są dostępne na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego przez 5 lat, licząc od dnia ich udostępnienia, z tym że informacje dotyczące imienia i nazwiska osoby, na którą została nałożona sankcja, dostępne są na tej stronie przez rok.

Art. 59dj. 1. Informacje uzyskane lub wytworzone w związku ze sprawowaniem nadzoru, których udzielenie, ujawnienie lub potwierdzenie mogłoby naruszyć chroniony prawem interes podmiotów, których te informacje bezpośrednio lub pośrednio dotyczą, lub utrudnić sprawowanie nadzoru nad instytucjami pożyczkowymi, stanowią tajemnicę zawodową chronioną zgodnie z przepisem art. 16 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2059 oraz z 2021 r. poz. 680, 815, 1598 i 2140).

2. Obowiązku ochrony tajemnicy, o której mowa w ust. 1, nie narusza:

1) udzielenie informacji niezbędne do realizacji celu, o którym mowa w art. 59df ust. 2;
2) udzielenie informacji w sytuacjach, o których mowa w art. 59dk;
3) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;

4) przekazanie informacji osobie, organowi lub innemu podmiotowi na podstawie przepisów odrębnych.

3. W przypadku informacji objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych udzielanie i przekazywanie przez Komisję Nadzoru Finansowego informacji, o których mowa w ust. 1, nie może naruszać zasad ochrony określonej w tych przepisach.

Art. 59dk. 1. Komisja Nadzoru Finansowego może udzielać informacji uzyskanych w związku z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy:

1) właściwym organom nadzorczym, w przypadkach określonych w art. 59dm;
2) organom i instytucjom Unii Europejskiej właściwym w sprawach związanych z działalnością w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego i nadzorem nad podmiotami prowadzącymi taką działalność.

2. Udzielenie informacji, o których mowa w ust. 1, następuje, jeżeli:

1) zapewnione jest wykorzystanie udzielonych informacji wyłącznie na potrzeby wykonywanych przez te organy zadań związanych z działalnością w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego lub nadzorem nad podmiotami prowadzącymi taką działalność;
2) zagwarantowane jest, że przekazywanie udzielonych informacji poza te organy jest możliwe wyłącznie po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego;
3) nie narusza to zasad ochrony informacji wynikających z przepisów odrębnych.

Art. 59dl. 1. W przypadku stwierdzenia, że podmiot, o którym mowa w art. 59d ust. 1, prowadząc na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego, narusza przepisy ustawy lub prowadzi tę działalność wbrew warunkom określonym w ustawie, Komisja Nadzoru Finansowego może:

1) wezwać ten podmiot, w formie pisemnej, do przestrzegania przepisów prawa polskiego i wyznaczyć mu termin usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;

2) zakazać wykonywania przez ten podmiot na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego.

2. Zastosowanie sankcji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzja ta jest natychmiast wykonalna. Komisja Nadzoru Finansowego podaje tę decyzję do publicznej wiadomości.

Art. 59dm. 1. W celu zapewnienia zgodności działalności podmiotu, o którym mowa w art. 59d ust. 1, z przepisami ustawy oraz podejmowania w stosunku do tego podmiotu działań określonych w art. 59dl ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego może współpracować z właściwymi organami nadzorczymi państwa, o którym mowa w art. 59d ust. 1, o ile organy takie zostały wyznaczone.

2. Komisja Nadzoru Finansowego może współpracować z właściwymi organami nadzorczymi państw, o których mowa w art. 59d ust. 1, o ile organy takie zostały wyznaczone, w zakresie działalności instytucji pożyczkowych na terytorium tych państw.

3. W ramach współpracy, o której mowa w ust. 1 i 2, Komisja Nadzoru Finansowego może przekazywać właściwym organom nadzorczym, na żądanie lub z własnej inicjatywy, informacje uzyskane w związku z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy, niezbędne do osiągnięcia celów tej współpracy.

Art. 59dn. Komisja Nadzoru Finansowego oraz osoby wykonujące czynności nadzoru nie ponoszą odpowiedzialności za szkodę wynikającą ze zgodnego z przepisami działania lub zaniechania, które pozostaje w związku ze sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego nadzorem.

Art. 59do. 1. Instytucje pożyczkowe są obowiązane do wnoszenia wpłat na pokrycie kosztów nadzoru w kwocie nie wyższej niż 0,5% sumy przychodów uzyskanych z działalności w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego, nie mniejszej niż 5000 euro.

2. Instytucje pożyczkowe przekazują Komisji Nadzoru Finansowego deklaracje o dokonaniu wpłaty na pokrycie kosztów nadzoru. Przepis art. 59dg ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) terminy wnoszenia, wysokość i sposób obliczania wpłat, o których mowa w ust. 1,

2) sposób i terminy rozliczania należności z tytułu wpłat, o których mowa w ust. 1,

3) wzór deklaracji o dokonaniu wpłaty na pokrycie kosztów nadzoru

– mając na względzie, aby wysokość wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nie wpływała w istotny sposób na zwiększenie kosztów działalności podmiotów obowiązanych do ich uiszczenia, konieczność zapewnienia skuteczności sprawowanego nadzoru oraz możliwość składania deklaracji o dokonaniu wpłaty na pokrycie kosztów nadzoru w postaci dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 59dp. 1. Instytucja pożyczkowa, która nie wykonała obowiązku, o którym mowa w art. 59dg ust. 1 pkt 4, wnosi na rzecz Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego opłatę sankcyjną w kwocie stanowiącej równowartość w złotych 5000 euro. Wniesienie opłaty sankcyjnej nie zwalnia z wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 59dg ust. 1 pkt 4.

2. Równowartość w złotych wyrażonej w euro kwoty, o której mowa w ust. 1, przelicza się przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku poprzedzającego rok kalendarzowy, w którym powstało zobowiązanie.

3. W przypadku gdy Komisja Nadzoru Finansowego stwierdzi, że instytucja pożyczkowa nie wypełniła obowiązku, o którym mowa w art. 59dg ust. 1 pkt 4, Komisja Nadzoru Finansowego wzywa tę instytucję do uiszczenia opłaty sankcyjnej, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni oraz wzywa do niezwłocznego wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 59dg ust. 1 pkt 4, pouczając o treści ust. 1 zdanie drugie.

4. Opłata sankcyjna, o której mowa w ust. 1, podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. Jeżeli niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 59dg ust. 1 pkt 4, pociąga za sobą konieczność nałożenia na instytucję pożyczkową kary wymienionej w art. 59di ust. 1 pkt 2, przy ustalaniu jej wysokości bierze się pod uwagę wysokość uiszczonej opłaty sankcyjnej, o której mowa w ust. 1.”;

14) po art. 59i dodaje się art. 59j w brzmieniu:

„Art. 59j. 1. Kto, będąc odpowiedzialnym w instytucji pożyczkowej za przekazywanie informacji Komisji Nadzoru Finansowego, podaje informacje niezgodne ze stanem faktycznym albo w inny sposób wprowadza w błąd ten organ, podlega grzywnie do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie.

2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie do 500 000 zł albo karze pozbawienia wolności do roku, albo obu tym karom łącznie.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 23 października 2014 r. o odwróconym kredycie hipotecznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 786 oraz z 2020 r. poz. 2320) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. W sprawach związanych z umową odwróconego kredytu hipotecznego nie stosuje się art. 69 ust. 1 i 2, art. 70, art. 74–75a, art. 76a, art. 77, art. 78 i art. 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz art. 387^1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509).”.

Art. 9. W ustawie z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1027 i 2320) w art. 63:

1) w ust. 3 w pkt 2 w lit. e kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) wzmiankę o wykreśleniu z rejestru.”;

2) w ust. 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) wzmiankę o wykreśleniu z rejestru.”.

Art. 10. Przepisów ustaw zmienianych w art. 1, art. 4, art. 6 i art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie stosuje się do umów pożyczki i kredytu konsumenckiego zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Instytucja pożyczkowa prowadząca działalność w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego również przed dniem 1 stycznia 2023 r., pierwszą wpłatę, o której mowa w art. 59do ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, wnosi za rok 2022 w terminie i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 59do ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7.

Art. 12. 1. Instytucja pożyczkowa wpisana do rejestru, o którym mowa w art. 59aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, przed dniem wejścia w życie przepisów art. 7 pkt 6, 7, 10 i 11 niniejszej ustawy, która w dniu wejścia w życie tych przepisów nie spełnia wymogów w nich określonych, może prowadzić działalność w zakresie udzielania kredytów konsumenckich do dnia 31 grudnia 2022 r.

2. W terminie do dnia 30 listopada 2022 r. instytucje pożyczkowe, o których mowa w ust. 1, poinformują Komisję Nadzoru Finansowego o podjętych działaniach zmierzających do spełnienia wymogów, o których mowa w art. 59a ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Instytucja pożyczkowa, która z dniem 1 stycznia 2023 r. nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 59a ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, podlega wykreśleniu z rejestru, o którym mowa w art. 59aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7 niniejszej ustawy.

4. Postępowania w sprawie o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 59aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie przepisów art. 7 pkt 6, 7, 10 i 11 niniejszej ustawy, podlegają umorzeniu, o ile w dniu wejścia w życie tych przepisów wnioskodawca nie spełnia wymogów w nich określonych.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 7 pkt 4–7, 10 i 11, które wchodzą w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia;
2) art. 7 pkt 13, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.